

RIDDERLIJKE DUITSCHE ORDE
BALIJE VAN UTRECHT

MEERJARENPLAN
2022-2023

Inleiding.

Dit meerjarenplan probeert een inzicht te geven in de beleidsvoornemens van de RDO voor de komende twee jaar. Deze voornemens borduren vanzelfsprekend voort op het eerder ingezette beleid en de daarin tot nu toe behaalde resultaten. Voor de Onroerend Goed Commissie, de Financiële Commissie, de Giften Commissie, de Historische Commissie, de RDO Algemeen en de Operatie treft u hieronder een overzicht aan van de geplande activiteiten voor de periode 2022-2023 en mogelijke effecten op de Balans en Resultatenrekening.

Meerjarenplan 2022-2023

Segment	Onderwerp	Activiteiten periode 2022-2023
Onroerend Goed Commissie		In 2017 zijn door Providence Capital de activa (effecten en grond) geanalyseerd op hun vermogen om langjarig stabiele inkomsten te genereren. Op basis van deze analyse is er besloten om uit te breiden in landbouwgrond ten koste van obligaties. Leidraad voor de uitbreiding was het door het Kapittel vastgestelde aankoopbeleid (Beleidsnotitie toekomstige aankopen, 2015). Een aanzienlijk gedeelte van het onroerend goed bezit van de RDO bestaat nog uit los land wat regulier verpacht wordt. Het blijft de bedoeling deze gronden op termijn om te zetten in erfpacht, daarmee zullen de fluctuaties in pachtinkomsten die optreden bij reguliere pacht in de toekomst verdwijnen. Voor de periode 2022-2023 is er sprake van beheer van de bestaande portefeuille. Een eventuele aankoop zal geschieden conform de Beleidsnotitie toekomstige. Tevens worden enige initiatieven ontwikkeld waarbij, op zeer beperkte basis, enige RDO gronden kunnen worden ingezet voor de ontwikkeling van zonne-en/of windenergie projecten. Een mogelijke investering in onroerend in het buitenland wordt bestudeerd.
Financiële Commissie	Vermogensbeheerder	Sinds november 2019 is de gehele effectenportefeuille van de RDO ondergebracht bij één vermogensbeheerder. De portefeuille is belegd in drie geografisch gespreide fondsen van aandelen trackers. Een bedrag van €1.500.000 wordt liquide aangehouden om te voorkomen dat bij een tegenvallend beursklimaat aandelen moeten worden verkocht ten einde in een liquiditeitsbehoefte te voorzien. Aan de hand van het Beleggingsstatuut heeft de Financiële Commissie tweemaal per jaar (mei en november) een evaluatiegesprek met de vermogensbeheerder. Daarbij worden in ieder geval de volgende onderwerpen besproken: het strategische beleggingsbeleid; de uitvoering van het strategische beleggingsbeleid, waaronder de beleggingsproducten waarin de RDO belegt; voldoen de beleggingsproducten nog aan de wensen van de RDO (fiscaliteit, samenstelling onderliggende index, kosten etc.). Daarbij zullen de behaalde resultaten op de beleggingsproducten met drie alternatieve vergelijkbare producten en ten minste drie alternatieve anders georiënteerde producten (bijvoorbeeld duurzame versus niet duurzame fondsen) worden vergeleken; de rapportages en de samenwerking met de vermogensbeheerder belooft in zijn algemeenheid naar tevredenheid.
	Jaarrekening	De jaarrekening 2020 is uitgebreid tegen het licht gehouden. Met name is aandacht besteed aan de methode van waardering van het onroerend goed. Dit heeft geleid tot een extra herwaardering. Ook is getracht om met behulp van tabellen de jaarrekening 2020 in historisch perspectief te plaatsen en meer inzicht te

		verschaffen. Bij het opstellen van de jaarrekening 2021 zal bezien worden of de fondsen (voorzieningen) nog allemaal van toepassing zijn.
	Liquiditeitsbegroting	Begin 2021 is er een liquiditeitsbegroting ontwikkeld die een beter inzicht geeft in de liquiditeitsbehoefte gedurende het jaar waardoor met meer beleid kan worden omgegaan met een incidentele vrijval of tekort aan liquiditeit. De liquiditeitsbegroting vormt een vast agendapunt bij elke vergadering van de Onroerend Goed Commissie en Financiële Commissie. De Activa Commissie adviseert de DC in het geval van een surplus in welke type activa (onroerend goed, effecten) dit liquiditeitsoverschot het best geïnvesteerd kan worden.
Giften Commissie		Sinds een aantal jaren worden door het secretariaat voorafgaand aan elke vergadering van de Giftencommissie de aanvragen van een beknopt advies voorzien. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van een matrix waarin doelen en criteria zijn samengevat. De matrix wordt regelmatig aangepast: de maatschappelijke omstandigheden veranderen, de rol van de overheid verschuift hier en daar, en binnen de Giftencommissie ontstaan nieuwe inzichten.
	Verhoogd Giftenbudget	Het giftenbudget is de laatste jaren aanzienlijk verhoogd. Jarenlang bedroeg dit € 1.000.000,- In 2019 werd het budget verhoogd naar € 1.200.000,- Voor 2021 bedraagt het giftenbudget € 1.500.000,-. In 2020-2021 heeft de Financiële Commissie een model ontwikkeld dat naar verwachting tegen het einde van 2021 gereed zal zijn. Dit model zal bij het opstellen van de begroting 2023 van de RDO gebruikt kunnen worden als financiële onderbouwing van het giftenbudget. Voor een goede besteding van het additionele giftenbudget wordt er gedacht aan uitbreiding van het huidige aantal partners. Tevens wordt er gedacht aan categorieën die voor de RDO nieuw zijn of waar in ieder geval tot dusverre terughoudend aan werd gegeven zoals preventie, sociale cohesie, bestrijden van eenzaamheid en uitsluiting zoals besproken in de Kapittelvergadering van 15 juni 2021. In de Kapittelvergadering van 7 december 2021 kan een datum worden vastgesteld voor een Ridderdag met als thema het Giftenbeleid 2022-2024.
	Partners	De Giftencommissie wil zich in de komende periode meer verbinden aan partners waarmee afspraken gemaakt kunnen worden voor een aantal jaren. Deze afspraken hebben betrekking op (a) de duur van de verbintenis, (b) de wijze van rapportage, (c) de hoogte van de bijdrage en vooral (d) de wijze van besteding: of met de bijdrage de doelen van de RDO worden gediend. De criteria waaraan deze partners moeten voldoen luiden: <ul style="list-style-type: none"> • De partner heeft een doelstelling waarmee de doelen van de RDO worden gediend; • De partner heeft een professionele organisatie en is al een aantal jaren actief in het sociaal domein; • Idealiter is de partner werkzaam in meerdere commanderijgebieden; • Met de partner kunnen afspraken worden gemaakt over de wijze van rapportage aangezien er een verschuiving plaatsvindt van een beoordeling vooraf van nieuwe projecten naar een beoordeling achteraf; • Er is een sterke voorkeur voor een partner die op centraal niveau de rapportage richting RDO kan

		<p>coördineren.</p> <p>Voorbeelden van huidige partners waarmee momenteel al nauw wordt samengewerkt zijn Present, Johanniter Nederland, Profko en de Stichtingen voor Urgente Noden (zie hieronder). De Tussenvoorziening is recent ook toegevoegd aan de lijst van partners. Aan de Commandeurs is gevraagd om binnen hun Commanderie te onderzoeken of er nieuwe partijen zijn met wie de RDO kan samenwerken, met nadruk gericht op de doelen en criteria van het giftenbeleid van de Orde.</p>
	<p>SUN's in Leiden, Utrecht, Friesland, Delft, Groningen, Lekstroom, Krimpenerwaard, Liemers-Achterhoek, Twente en Rheden</p>	<p>Alle SUN's opereren in de nadagen van corona weer op volle toeren. De meeste Commandeurs zijn bij de besturen van SUN's betrokken. Voor de begroting 2021 liggen voor de meeste SUN's de aangevraagde bedragen in lijn met die van 2020. SUN Liemers-Achterhoek (voorheen SUN Doesburg) vraagt als gevolg van de uitbreiding van het werkgebied met Montferland een hogere bijdrage. De laatste jaren is het totaal bedrag aan verstrekte giften door SUN Groningen/Drenthe aanzienlijk toegenomen.</p> <p>Een steeds groter aantal SUN's (Leiden, Twente en Krimpenerwaard) werken met het Sociaal Leenfonds. Buitengewoon belangrijk voor de oprichting van een nieuwe SUN is het werk van de Stichting Urgente Noden Nederland, (SUNN). Niet minder belangrijk is ook de nazorg die vanuit deze stichting wordt verleend. Hierbij moet onder meer worden gedacht aan het begeleiden van een coördinator, het verkrijgen van meerdere donoren en het behulpzaam zijn bij de feitelijke opstart. SUNN is dan ook nauw betrokken bij de gesprekken met Tiel. Een draagvlakonderzoek heeft plaatsgevonden. Ambtenaren zijn achter de schermen druk bezig met de laatste voorbereidingen. Oprichting waarschijnlijk begin 2022.</p>
	<p>Stichting Present</p>	<p>In 2018 heeft Present Nederland voor het eerst namens 18 Present vestigingen een totaal aanvraag ingediend. Dit is bijzonder goed bevallen en zal daarom worden voortgezet. Voor de begroting 2022 heeft Present Nederland alle aanvragen van Present vestigingen voor het komend jaar verzameld en vervolgens deze namens hen ingediend.</p>
	<p>Johanniter Nederland</p>	<p>In de DC vergadering van 3 september 2019 is akkoord gegaan met een bijdrage voor een periode van drie jaar aan Johanniter Nederland voor de aanschaf van één rolstoelbus die kan worden ingezet bij zorginstellingen. In de Kapittelvergadering van 7 december 2021 is aan de Stichting Johanniter Nederland voor vijf jaar, dus van 2022 tot en met 2026 eenzelfde bijdrage toegezegd als voorgaande jaren.</p>
	<p>Individuele hulpverlening</p>	<p>Het aantal aanvragen voor individuele hulp bij het secretariaat is ondanks corona in 2021 niet toegenomen. Sinds een aantal jaren is de afhandeling van giften ten behoeve van individuele noden aan het secretariaat overgelaten. Daarmee wordt de agenda van de Giftencommissie verlicht. In de vergaderlijst van de Giftencommissie staan wel alle toegekende individuele aanvragen genoemd, zodat ook daar vragen over gesteld kunnen worden. Dit beleid zal worden voortgezet.</p>
	<p>Kaliningrad</p>	<p>Kaliningrad betreft de regio die inmiddels alweer 10 jaar geleden werd gekozen als buitenlandse regio vanwege de historische relatie. De RDO levert haar inspanningen via Profko. Het voortbestaan van Profko</p>

		blijft een punt van zorg. Er zijn contacten gelegd met de Evangelische Kirche die mogelijk Profko zou kunnen inhuren voor de begeleiding van projecten in Kaliningrad. Tevens zijn er vergevorderde gesprekken met de Fundatie Hillegonda Schoormond over een bijdrage aan Profko.
	Buitenlands Project	Sinds de begroting 2019 is er door het Kapittel structureel € 50.000,- toegevoegd aan het giftenbudget om een bijdrage aan een project in het buitenland te kunnen ondersteunen.
	Vicariefonds	Sinds 2017 ontvangen kerken gelegen in de voormalige Commanderijen een jaarlijkse bijdrage van de RDO van 0,2% van de kerkbalans van het voorafgaande jaar. Dit systeem zal in de komende periode worden gecontinueerd. Hiervoor is het wel nodig dat de kerken zelf hun Kerkbalans over het bedoelde jaar rapporteren. De ervaring leert dat hier veelal reminders voor moeten worden uitgestuurd.
Historische Commissie		De uitgaven voor cultuurhistorie zijn voor de periode 2017-2025 geconcentreerd op 3 grote projecten: het onderzoek naar de bezitsgeschiedenis, het prosopografisch onderzoek en het archief. Daarnaast zijn er subsidieverzoeken van kleinere projecten, zoals tentoonstellingen, restauraties of boekuitgaven.
	Onderzoek bezitsgeschiedenis Balije	Het promotieonderzoek naar de bezitsgeschiedenis vordert goed. De promotie is in de eerste helft van 2022 te verwachten. Een praktische toepassing van het onderzoek is de kwalificatie 'historisch bezit' onder het onroerend goed van de RDO.
	Prosopografisch onderzoek	Het onderzoek naar de leden van de RDO tussen 1640 en 1950 maakt deel uit van een project onder het Godard van Reede Fonds, dat functioneert onder het Utrechts Universiteitsfonds en wordt uitgevoerd door de conservator van de RDO. Het onderzoek omvat ook een geschiedenis van de adel en de Ridderschap van Utrecht. Voor de periode tot medio 2021 lag het zwaartepunt bij de Ridderschap. Daarna is het zwaartepunt verschoven naar het prosopografisch onderzoek. Dit zal vermoedelijk tot 2025 duren. Ten behoeve van de financiering van het onderzoek betreffende de leden van de RDO wordt ook bij familiefondsen geworven. Onderzoeksresultaten m.b.t. de RDO worden ook internationaal gepresenteerd, op congressen, in tijdschriften en in bundels. Dit onderdeel, dat het onderzoek voor het internationale wetenschapsforum toegankelijk maakt, is in de loop van de tijd steeds zwaarder geworden. Daarnaast vinden publiekspresentaties plaats.
	Archief	In 2021 wordt het controleren, herinventariseren en herverpakken van het archief 1811-1955 en de inventarisatie van het archief 1955-2006 afgerond. In 2022 zullen de bij het Oud-Archief horende kaarten en het archiefgedeelte Cazius worden gecontroleerd en geherinventariseerd. Hetzelfde geldt voor de foto's behorend bij het Nieuw-Archief. Het gehele project van archiefrestauratie en bijwerking zal in 2026 voltooid zijn. Voor het fotograferen van de zegels en de charters zijn er contacten met de Forschungsstellen Deutscher Orden van de Universität Würzburg.
	Roerend erfgoed	De staat van onderhoud van het roerend erfgoed wordt door de archivaris/conservator nauwlettend in de gaten gehouden. In 2020 is een begin gemaakt met een restauratietraject van textiele voorwerpen,

		schilderijen en meubelen. Enkele mantels en uniform bevinden zich nu bij een textielrestaurator. Een controlerende van de landcommandeursportretten is in september 2021 gestart. Onderzocht wordt of een actiever beleid moet worden gevoerd voor de verwerving van roerend cultuurgoed dat nauw met de RDO verbonden is, zoals portretten, penningen en munten.
RDO Algemeen		
	Continuïteit	Het streven is om jaarlijks het ledental van de RDO jaarlijks met één nieuw lid uit te breiden. Op dit moment vinden er verkennende gesprekken plaats met twee kandidaten.
	Penning van Verdienste	Er is besloten een penning van verdienste in te stellen. Een persoon of een instelling wordt door een Commandeur voorgedragen in de decembervergadering van het Kapittel. In de daarop volgende vergadering in juni wordt de penning na afloop van de Kapittelvergadering in het Duitse Huis uitgereikt.
	Commanderij Doesburg	Het restauratieproject oostelijke aanbouw en traptoren van de voormalige Commanderij is gestart in januari 2017. Op 4 mei 2021 is het project bezocht door een delegatie van de RDO. De financieel adviseur van het Lalique Museum is bezig met het opstellen van het dekkingsplan van de begrote bouwkosten. Hieruit zal de omvang van een mogelijk tekort blijken en het bedrag dat eventueel nog benodigd is als financiering van de RDO.
	Jaarlijkse verklaring naleving FIN Normen Goed Bestuur	De FIN verzoekt haar leden om jaarlijks een verklaring in te dienen ter zake van de naleving van de FIN Normen Goed Bestuur. Bij de verklaring wordt ondersteunende informatie gevraagd. Na een inventarisatie is gebleken dat er een aantal stukken benodigd voor de naleving FIN Normen Goed Bestuur niet voorhanden is zoals een jaarlijkse evaluatie van het eigen functioneren. A.g.v. corona is de geplande zelfevaluatie twee keer afgelast. De bedoeling is dat de zelfevaluatie nu plaats zal vinden in het tweede half jaar van 2022. Datum vast te stellen in de Kapittelvergadering van 7 december 2021
	Buitenlandse contacten	De meest intensieve contacten zijn er op wetenschappelijk gebied: de Internationale Historische Kommission zur Erforschung des Deutschen Ordens, de congresserie Ordines Militares van de Universiteit Torun (PL) en de reeks Military Orders in Londen. Voor 2022 en 2023 zijn er minimaal twee congressen voorzien waaraan vertegenwoordigers van de RDO zullen deelnemen. Met het Hochmeisteramt in Wenen zijn er contacten, zowel met de Hochmeister als met het Deutschordenszentralarchiv. De contacten met de Komtur an Elbe und Ostsee zijn aanzienlijk minder intensief dan een tweetal jaren geleden het geval was.
Operatie		
Onderhoud Duitse Huis	Buitenschilderwerk	In de komende twee jaar zal het buitenschilderwerk worden verricht volgens het 10-jaren plan dat loopt tot 2024. Normaal geldt de SIM alleen voor een buitengevel. In het geval van de kapel is er aan de binnenkant schade ontstaan door lekkage van buitenaf en valt het onderhoud van de kapel ook onder de SIM subsidie.
	Kapel	In 2018 zijn er vocht- en zoutmetingen uitgevoerd in de muur van de kapel. Deze bleken hoog te zijn. De allerslechtste stuclagen zijn afgebikt. Deze afgebikte delen hebben vervolgens een jaar “open gestaan” De

		bedoeling was om vast te stellen of in de tijd de aanwezigheid van zouten in hoeveelheid zou afnemen. Gedurende 2019 hebben er een aantal boringen (laatste op 14 oktober) plaatsgevonden waaruit is gebleken dat het aantal zouten inderdaad is afgenomen. Gebruik makend van de SIM subsidie zal in 2022 de muur van de kapel met een ademende mortel worden gestuct.
	Server	Via de server kunnen vergaderstukken eenvoudig, veilig en gebruiksvriendelijk gedeeld worden. Sinds een aantal jaar gebruiken zowel de DC als de Giftencommissie de NAS.
	Website	Op basis van een onderhoudscontract voor de website worden er maandelijks onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. Als gevolg van de implementatie van het nieuwe giftensysteem (zie hieronder) zullen er ook aanpassingen aan de website plaatsvinden. Op de website zal bijvoorbeeld een quick scan te vinden zijn waarmee kan worden getoetst of een aanvraag binnen de criteria van de RDO valt. Voor het historisch gedeelte van de website is er een nieuwe beschrijving van de RDO-geschiedenis opgenomen, die ook in het Engels en Duits beschikbaar is. Ook is het overzicht van het onderzoek naar de Ordegeschiedenis geactualiseerd. Het gedigitaliseerde Oud-Archief is via de website raadpleegbaar, omgeleid naar de website van Het Utrechts Archief.
	Giftensysteem	Na maanden van voorbereiding zal het secretariaat in november “live” gaan met het nieuwe giftensysteem. In het systeem kunnen naast de commanderijgebieden ook de doelgroep en de categorie van de aanvraag worden bijgehouden. Als vraagbaak voor historische gegevens zal het oude systeem nog enige tijd operationeel blijven.
	AVG	Sinds 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van toepassing. Dit betekent dat in de hele Europese Unie dezelfde privacywetgeving geldt. De RDO beschikt daartoe over een besluitenlijst inzake de AVG, een verwerkingsregister en een privacyverklaring. De privacyverklaring wordt gepubliceerd op de website van de RDO. Bij de implementatie van het nieuwe giftensysteem ontstonden er vragen over de dataverwerking bij de aanvragen voor individuele nood. Cranium, een bureau gespecialiseerd in privacywetgeving, heeft vervolgens alle AVG documentatie gecheckt en waar nodig aangepast aan de laatste juridische vereisten. In het derde kwartaal van 2022 zal Cranium een bewustwordingssessie organiseren voor de direct betrokkenen. In de komende periode zal strikt de hand worden gehouden aan de uitvoering van de AVG binnen de RDO.
	Personeelsbezetting	Op 25 september 2021 heeft een medewerker van het secretariaat de pensioengerechtigde leeftijd bereikt. Gelukkig zal zij nog een aantal maanden voor de RDO werkzaam blijven om haar opvolgster die op 1 oktober is gestart in te kunnen werken.